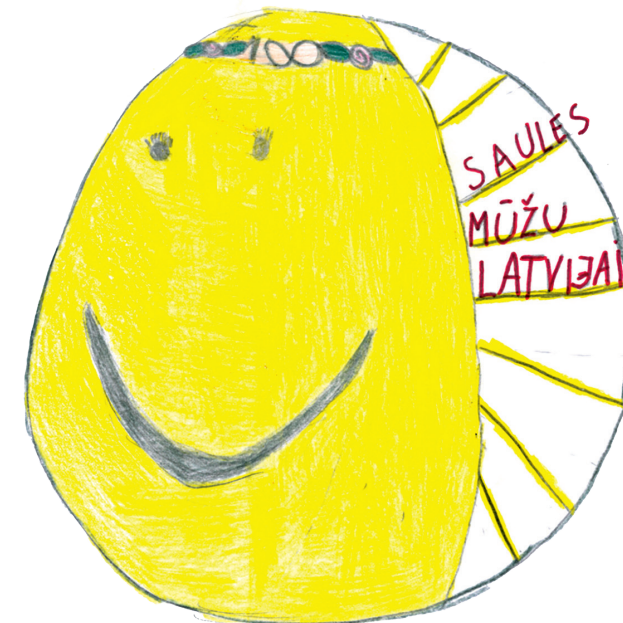
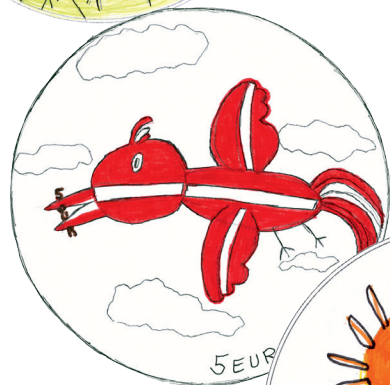

MANA LATVIJA

MY LATVIA

LATVIJAS BANKA
EIROSISTĒMA

Informācija par monētu iegādi pa tālruni +371 67022722.
Latvijas Bankas kases atrodas K. Valdemāra ielā 1B, Rīgā,
un Teātra ielā 3, Liepājā.

Monētu iegāde internetā: www.e-monetas.lv

Contact by phone +371 67022722 for information on purchasing the coins.

The Cashier's Offices of Latvijas Banka are situated
at K. Valdemāra iela 1B, Riga, and Teātra iela 3, Liepāja.

Buying coins on the internet: www.e-monetas.lv

info@bank.lv www.bank.lv

Saule kā dzīvības un labestības simbols, kā visu cilvēku esības avots un pamatvērtība rotājas daudzās latviešu tautas dziesmās. Ļoti trāpīgi saules tēlu grafiskā izteiksmē Latvijas Republikas 100 gadu jubilejai veltītās monētas zīmējumā atainojusi 10 gadus veca skolniece – viena no 6 742 jaunajiem dalībniekiem, kas piedalījās Latvijas Bankas organizētajā bērnu zīmējumu konkursā, kurš ar devīzi "Mana Latvija" notika 2016. gada beigās–2017. gada sākumā.

Konkursam tika iesniegts vairāk nekā 10 000 priekšlikumu. Ideju niansētā daudzveidība bija iemesls tam, ka ar godalgām tika atzīmēti 19 jauno autoru darbu, bet par uzvarētāju tika atzīta meitene no Grobiņas novada – Elizabete Kandere. Tieši viņas ideja pārtapa monētas kalumā, jo saules zīmējums pārliecināja ar pāri monētas malām plūstošu optimismu un dzīvesprieku. Saulīte kā siera gabaliņš rit, kā dzintara lāse zaigo... Un vēl – ar tēla monumentalitāti, ar oriģinalitāti – spontānu modernismu kompozīcijas risinājumā un trāpīgo 100 gadu jubilejas novēlējumu "Sauls mūžu Latvijai!". Tam pievienosies jebkurš patriotiski un Latvijas valstij labvēlīgi noskaņots cilvēks, kam laimēsies turēt rokās šo Latvijas Bankas monētu.

Līdzīga konkursu prakse un bērnu zīmējumu izmantojums monētu dizainā vērojams daudzās valstīs – Igaunijā, Bulgārijā, Maltā un citur. Bērnu zīmējumi top arvien aktuālāki, jo allaž sagādā māksliniecisko pārsteigumu.

Bērnu mākslas kā nozīmīga kultūras faktora atzīšana pastarpināti saistīta ar 18. gs. vidus–19. gs. vidus industriālo revolūciju jeb rūpniecības apvērsumu. Pakāpeniski veidojās visai gara kopsakarību ķēde, kad tehniskās un ekonomiskās pārmaiņas savijās ar politiskajām un sociālajām pārveidēm, rodoties buržuāziskajam dzīves veidam, paplašinoties izglītībai, radošajām aktivitātēm un nodarbēm mākslu jomā un līdz ar brīvā laika iespējām sistemātiskāk pievērsties bērnu audzināšanai.

Jēdzienu "bērnu zīmējumi" 1890. gadā kā pirmais lietoja čehu izcelsmes austriešu gleznotājs, mākslas pedagogs un izglītības reformators Francis Čičeks (*Franz Čížek*; 1865–1946). Viņš Vīnē uzsāka Bērnu mākslas kustību un 1897. gadā atvēra Juvenīlās mākslas klasi, kas 1906. gadā tika ietverta Mākslas un daiļamatniecības skolā, bet kopš 1910. gada kļuva par Bērnu mākslas klasi. Mazo radošo personību darbos parasti tiek attēlota ne tik daudz tiešā apkārtņē redzamā priekšmetiskā vide, bet vairāk simbolu līmenī atbilstoši savai dzīves pieredzei paustas jūtas un domas, izmantojot krāsu un formu.

Būtiska ir pieaugušo neiejaukšanās, bērna spontānā darbība un pēc iespējas pilnīgāka neatkarība radošajās aktivitātēs. 20. gs. bērnu māksla spējusi satricināt pat akadēmiskās un profesionālās kultūras monopoli – to veicināja modernisma un avangardisma attīstība, ievēdot cilvēkus relativisma pasaulē. Arī Latvijas jaunāko laiku glezniecībā palaikam vērojama balstīšanās bērnu mākslas "naivismā", jo pieaugušo un bērnu jaunrades saikne ir apbūsēja un mijiedarbīga.

Monētas mākslinieciskā enerģija vērsta uz sirsnīgu emociju atklāsmi, uz savas "ligzdas" sajūtu, uz Latviju kā vienīgo vietu zem saules, kur tā ir sirdī, pat ja līst lietus. Sauls mūžu Latvijai!

Nominālvērtība – 5 eiro, svars – 31.47 g, diametrs – 38.61 mm, metāls – 925° sudrabs, kvalitāte – *proof*, ar triju krāsu uzdrukā reversā, monētas josta – ar uzrakstu.

Monētas dizainu izstrādājusi Sandra Krastiņa, tās ģipša modeli veidojis Jānis Strupulis.

Monētas reverss veidots pēc Elizabetes Kanderes zīmējuma. Monēta kalta *Koninklijke Nederlandse Munt* (Nīderlande).

Face value: 5 euro; weight: 31.47 g; diameter: 38.61 mm; metal: silver of .925 fineness; quality: *proof*, with three-colour print on the reverse; edge: lettered.

The coin has been designed by Sandra Krastiņa and modelled by Jānis Strupulis.

The reverse of the coin was designed using the drawing by Elizabete Kandere. The coin has been struck by *Koninklijke Nederlandse Munt* (the Netherlands).

The Sun, a source of all life on Earth, a symbol of kindness, the core of human being and its basic value, is the nucleus in numerous Latvian folk songs. The image of the Sun has been extremely inventively interpreted in the drawing by a 10-year old schoolgirl, submitted to the children's open coin design contest recording 6 742 participants, which Latvijas Banka organised to honour the 100th anniversary of the Republic of Latvia. The contest under the motto "My Latvia" was held over the end of 2016–the beginning of 2017 period.

Over 10 000 drawings were presented. Due to subtly nuanced presentations, the works of 19 young authors were selected for awards, while the winner was Elizabete Kandere, a girl from the County of Grobiņa. It was her drawing of the Sun that was made into the design of the new euro coin because of its charming optimism and buoyancy. The Sun's passage resembles that of a cheese wheel, it is shining bright as an amber bead... Moreover, the image is enhanced with monumentality and uniqueness via its spontaneous modernism and sincere well-wishing "May Latvia live and prosper forever!". Every true patriot and well-disposed person lucky enough to have this Latvijas Banka's coin will definitely subscribe to this wish.

Similar practice of children's competitions and incorporation of their drawings in coin designs is spreading in many world countries, e.g. Estonia, Bulgaria, Malta and elsewhere. Significance of such drawings is thriving, and they more often than not come up as an artistic surprise.

Children's art has been recognised as a noteworthy factor of culture, indirectly related to the Industrial Revolution or Breakthrough of the 18th–19th centuries. Comparatively long chains of interconnections were then forming gradually, with technological, economic, political and social changes intermingling, the bourgeois life style emerging, education and creative and art activities expanding, and more spare time devoted to well-ordered raising of children.

The concept "children's drawing" was introduced in 1890 by Franz Čížek (1865–1946), an Austrian painter, art teacher and reformer of education of Check origin. He launched the Child Art Movement in Vienna, and in 1897 opened the Juvenile Art Class, which in 1906 was incorporated into the Arts and Crafts School (the *Kunstgewerbeschule*), but in 1910 became the Children's Art Class. Young creative personalities usually do not focus much on the tangible environment surrounding them; by means of colours and forms they create symbolic expressions of experienced emotions and ideas of their own.

Non-interference on behalf of adults, spontaneity of activities and possibly absolute independence are essential for kids' creativity. Children's art of the 20th century has managed to shatter the monopoly of academic and professional art, this being enhanced by the expansion of modernism and avant-garde movements which opened the doors to the world of relativism in art. Latvian contemporary paintings sometimes reveal trends of children's naïve style due to the connection of adult and children's creativity being mutual and reciprocal.

The artistic energy the coin emanates is meant to stir up sincere emotions, the sense of "one's own nest", the feeling of Latvia as the sole place under the Sun where it is cherished with heartfelt devotion even on a rainy day. May Latvia live and prosper forever!